

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส ตามหลักสัปปริสธรรม ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากพระภิกษุกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๙๔ รูป มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ตามสถานภาพส่วนบุคคล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ผลศึกษาแบ่งการนำเสนอออกเป็น ๕ ส่วน ดังนี้

๔.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของพระภิกษุในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

๔.๒ ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

๔.๒.๑ ธัมมัญญตา รู้จักเหตุ

๔.๒.๒ อตถัญญตา รู้จักผล

๔.๒.๓ อตตัญญตา รู้จักตน

๔.๒.๔ มัตตัญญตา รู้จักประมาณ

๔.๒.๕ กาลัญญตา รู้จักกาลความรู้จักกาล

๔.๒.๖ ปริสัญญตา รู้จักชุมชนความรู้จักบริษัท

๔.๒.๗.บุคคลปโรปรัญญตา รู้จักบุคคลความรู้จักบุคคล

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุในการมีภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

๔.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

๔.๕ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัยภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

๔.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับพระภิกษุในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๑๙๔)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน - รูป	ร้อยละ
อายุ	๒๐ - ๓๕ ปี	๕๘	๓๕.๓
	๓๖ - ๕๗ ปี	๘๑	๓๙.๘
	๕๑ - ๖๕ ปี	๔๘	๒๑.๗
	๖๖ ปีขึ้นไป	๗	๓.๒
พรรษา	๑ - ๕ พรรษา	๕๕	๒๘.๙
	๖ - ๑๐ พรรษา	๘๗	๓๙.๔
	๑๑ - ๑๕ พรรษา	๔๗	๒๑.๓
	๑๖ พรรษาขึ้นไป	๕	๒.๓
ตำแหน่งพระสังฆาธิการ	จอ./รจอ./จต.	๙	๔.๑
	เจ้าอาวาส	๘๙	๔๐.๓
	รองเจ้าอาวาส/ผู้ช่วยเจ้าอาวาส	๔๔	๑๙.๙
	พระลูกวัด	๕๒	๒๓.๕
วุฒิการศึกษาสายสามัญ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๒๖	๕๗.๐
	ปริญญาตรี	๖๓	๒๘.๕
	สูงกว่าปริญญาตรี	๕	๒.๓
วุฒิการศึกษาแผนกธรรม	นักธรรมตรี	๖๒	๒๘.๑
	นักธรรมโท	๕๔	๒๘.๔
	นักธรรมเอก	๔๖	๒๐.๘
	ไม่มีวุฒิ	๓๒	๑๔.๕

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน - รูป	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาแผนกบาลี			
ประโยค ๑-๒/เปรียญธรรม ๓		๓๘	๑๗.๒
ประโยค			
เปรียญธรรม ๔-๖ ประโยค		๑๖	๗.๒
เปรียญธรรม ๗-๙ ประโยค		๒	๐.๙
ไม่มีวุฒิ		๑๓๘	๘๗.๘
ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่พระสังฆาธิการ			
ต่ำกว่า ๕ ปี		๑๑๖	๕๒.๕
๕ - ๙ ปี		๖๑	๒๗.๖
๑๐ ปีขึ้นไป		๖	๒.๗
ไม่มี		๑๑	๕.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นพระภิกษุจำนวน ๑๙๔ รูป มีอายุ ๓๖-๕๗ ปี จำนวน ๗๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๓ มีพรรษา ๖-๑๐ พรรษา จำนวน ๘๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔ ตำแหน่งระดับสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาส จำนวน ๘๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓ วุฒิการศึกษาสายสามัญ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๒๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐ มีวุฒิการศึกษาแผนกธรรม ระดับนักธรรมตรี จำนวน ๖๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑ มีวุฒิการศึกษาแผนกบาลี ระดับไม่มีวุฒิ จำนวน ๑๓๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๘ และประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่พระสังฆาธิการ ระดับต่ำกว่า ๕ ปี จำนวน ๑๑๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๕

๔.๒ ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ โดยรวม

(n = ๑๙๔)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการ	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการด้านธัมมัญญตา	๔.๒๗	๐.๔๔	มาก
๒. ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการด้านอรรถัญญตา	๔.๓๓	๐.๓๙	มาก
๓. ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการด้านอรรถัญญตา	๔.๓๘	๐.๓๖	มาก
๔. ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการด้านมัตตัญญตา	๔.๒๘	๐.๔๓	มาก
๕. ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการด้านกาลัญญตา	๔.๑๙	๐.๓๘	มาก
๖. ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการด้านปริสัณญตา	๔.๓๕	๐.๓๖	มาก
๗. ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการด้านปุคคลปโรปรัญญตา	๔.๓๔	๐.๔๓	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๓๑	๐.๒๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๓๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านธัมมัญญตา

(n = ๑๙๔)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการ ด้านธัมมัญญตา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.ท่านได้ดำเนินการประชุมพระภิกษุสามเณรภายในพื้นที่ปกครองเป็นประจำ	๔.๒๗	๐.๗๑	มาก
๒.ท่านได้ดำเนินการประชุมระหว่างคณะสงฆ์กับชุมชนอยู่เนืองๆ	๔.๔๗	๐.๕๗	มาก
๓ ท่านได้จัดการประชุมประเมินผลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายภายในเขตปกครอง	๔.๒๗	๐.๗๑	มาก
๔.ท่านได้จัดการประชุมเพื่อจัดทำโครงการหรือการรณรงค์นโยบายอันก่อให้เกิดความมั่นคงทางคณะสงฆ์	๔.๐๗	๐.๗๑	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๒๗	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านธัมมัญญตา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๒๗$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในแต่ละข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านอรรถกถา

(n = ๑๙๔)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการ ด้านอรรถกถา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านได้ให้ความสำคัญในการประชุมในแต่ละครั้ง	๔.๓๑	๐.๗๙	มาก
๒. ท่านได้เข้าร่วมการประชุมตามเวลาที่กำหนด	๔.๔๔	๐.๖๓	มาก
๓. เมื่อมีกิจกรรมทางคณะสงฆ์ท่านมีความยินดีเข้าร่วมกิจกรรมอยู่เสมอ	๔.๒๙	๐.๗๙	มาก
๔. ท่านพร้อมจะอุทิศเวลาของตนเพื่อกิจกรรมของคณะสงฆ์	๔.๒๗	๐.๘๐	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๓๓	๐.๓๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านอรรถกถา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๓๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ด้านอรรถัตถุญตา

(n = ๑๙๔)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการ ด้านอรรถัตถุญตา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านได้ออกกฏระเบียบแก่ผู้ใต้ปกครองโดยคำนึง ถึงพุทธบัญญัติ	๔.๓๗	๐.๗๒	มาก
๒. ท่านได้ลงโทษแก่ภิกษุสามเณรใต้ปกครองโดยสมควรแก่ความผิด	๔.๒๗	๐.๗๑	มาก
๓. ท่านถือพระวินัยไว้เป็นบรรทัดฐานในการบริหารงาน	๔.๔๕	๐.๖๘	มาก
๔. ท่านถือปฏิบัติในกฏระเบียบโดยไม่มีข้อยกเว้น	๔.๔๔	๐.๖๘	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๓๘	๐.๓๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านอรรถัตถุญตา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๓๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านมัตตัญญูตา

(n = ๑๙๔)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการ ด้านมัตตัญญูตา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านให้ความยำเกรงในพระสังฆาธิการชั้นผู้ใหญ่โดยตลอด	๔.๑๐	๐.๖๗	มาก
๒. ท่านดำเนินการตามคำสั่งเจ้าคณะผู้ปกครองเสมอเมื่อได้รับคำสั่ง	๔.๓๗	๐.๗๒	มาก
๓. ท่านแสดงความเคารพในภิกษุผู้มากพรรษากว่าตามจารีตพระพุทธศาสนา	๔.๒๗	๐.๗๑	มาก
๔. ท่านนำหลักคำสอน วิธีการและแนวทางการปฏิบัติอันเป็นประโยชน์ของพระเถระเหล่านั้นไปเผยแพร่	๔.๓๗	๐.๗๒	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๘๒	๐.๔๓	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านมัตตัญญูตา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๘๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในแต่ละข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของพระภิกษุสามเณรต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ด้านกัลยัญญา

(n = ๑๙๔)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการ ด้านกัลยัญญา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านทำหน้าที่โดยไม่มุ่งหวังถึงลาภสักการะ	๔.๒๗	๐.๗๑	มาก
๒. ท่านทำหน้าที่โดยหวังความเจริญแห่งปัญญา	๔.๐๑	๐.๕๙	มาก
๓. ท่านควบคุมจิตใจมิให้ลุแก่อำนาจโทสะ เมื่อมีเข้ามาให้ขุนเคืองใจ	๔.๔๘	๐.๕๗	มาก
๔. ท่านมีสติสัมปชัญญะกำกับในการปฏิบัติงาน	๔.๐๑	๐.๕๙	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๑๙	๐.๓๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านกัลยัญญา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๙$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในแต่ละข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของพระภิกษุสามเณรต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ด้านปรัญญูตา

(n = ๑๙๔)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการ ด้านปรัญญูตา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านส่งเสริมให้มีการออกธุดงค์บ้างตามโอกาส	๔.๑๐	๐.๖๗	มาก
๒. ท่านส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูธรรมชาติภายในวัด	๔.๓๖	๐.๗๖	มาก
๓. ท่านรณรงค์ให้อุบาสกอุบาสิการ่วมกันรักษาป่าไม้	๔.๔๘	๐.๕๗	มาก
๔. ท่านได้จัดคณะภิกษุสามเณรเพื่อถ่ายทอดความรู้ในการจาริก ธรรมโดยไม่เบียดเบียนธรรมชาติ	๔.๔๕	๐.๖๘	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๓๕	๐.๓๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านปรัญญูตา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๕$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในแต่ละข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ด้านบุคคลปโรปัญญาตา

(n = ๑๙๔)

ภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของพระสังฆาธิการ ด้านบุคคลปโรปัญญาตา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนและแนะนำสิ่งที่น่าสนใจในเขตปกครองของท่านกับเขตปกครองอื่น	๔.๔๔	๐.๖๘	มาก
๒. ท่านได้ส่งเสริมจุดเด่นภายในเขตปกครองเพื่อให้เกิดการกระตุ้นการเรียนรู้	๔.๑๐	๐.๖๗	มาก
๓. ท่านได้ทำการปรับปรุงทัศนภายในวัดให้เป็นระเบียบอันนำมาซึ่งความเลื่อมใสศรัทธา	๔.๓๖	๐.๗๖	มาก
๔. ท่านให้การต้อนรับภิกษุผู้จรมาด้วยความยินดี	๔.๔๘	๐.๕๗	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๓๐	๐.๔๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปติธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านบุคคลปโรปัญญาตา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๐$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในแต่ละข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของ เจ้าอาวาส
ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ตามสมมติฐาน ที่ ๑ - ๗
สมมติฐานที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗
ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔. ๑๐ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริส
ธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุ

(n = ๑๙๔)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ธัมมัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๙๕๘	๓	๐.๓๒	๑.๗๐	๐.๑๖๙
	ภายในกลุ่ม	๓๕.๗๘๒	๑๙๐	๐.๑๙		
	รวม	๓๖.๗๔๐	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๗๐๖	๓	๐.๒๔	๐.๑๕	.๒๐๒
	ภายในกลุ่ม	๒๘.๘๐๖	๑๙๐	๐.๑๕		
	รวม	๒๙.๕๑๒	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๔๘๕	๓	๐.๑๖	๑.๒๕	๐.๒๙๔
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๖๖๐	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๕.๑๔๕	๑๙๓			
มัตตัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๓๒๔	๓	๐.๑๑	๐.๕๙	๐.๖๒๕
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๙๗๒	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๒๙๕	๑๙๓			
กาลัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๕๖๕	๓	๐.๑๙	๑.๓๑	๐.๒๗๓
	ภายในกลุ่ม	๒๗.๓๔๕	๑๙๐	๐.๑๔		
	รวม	๒๗.๙๑๐	๑๙๓			
ปริสัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๖๘	๓	๐.๐๒	๐.๑๗	๐.๙๑๔
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๗๙๓	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๔.๘๖๑	๑๙๓			
บุคคลโรปรัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๒๕๘	๓	๐.๐๙	๐.๔๗	๐.๗๐๔
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๘๓๗	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๐๙๖	๑๙๓			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๑๙๔	๓	๐.๐๖	๐.๙๒	๐.๔๓๒
	ภายในกลุ่ม	๑๓.๓๑๖	๑๙๐	๐.๐๗		
	รวม	๑๓.๕๑๐	๑๙๓			

จากตารางที่ ๔. ๑๐ พบว่าพระภิกษุที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($f=0.๙๒$ $sig=0.๔๓๒$) ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพระภิกษุที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔. ๑๑ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ **จำแนกตามพรรษา**

(n = ๑๙๔)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ธัมมัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๑๒	๓	๐.๐๐	๐.๐๒	๐.๙๙๖
	ภายในกลุ่ม	๓๖.๗๒๘	๑๙๐	๐.๑๙		
	รวม	๓๖.๗๔๐	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๘๖	๓	๐.๔๐	๒.๖๕	๐.๐๕๐
	ภายในกลุ่ม	๒๘.๓๒๕	๑๙๐	๐.๑๕		
	รวม	๒๙.๕๑๒	๑๙๓			
อิตถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๔๕๗	๓	๐.๑๕	๑.๑๗	๐.๓๒๒
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๖๘๘	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๒๕.๑๔๕	๑๙๓			
มัตตัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๕๒๑	๓	๐.๑๗	๐.๙๕	๐.๔๑๙
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๗๗๕	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๒๙๕	๑๙๓			
กาลัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๘๕	๓	๐.๐๓	๐.๑๙	๐.๙๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๗.๘๒๕	๑๙๐	๐.๑๕		
	รวม	๒๗.๙๑๐	๑๙๓			
ปริสัณญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๓๔๔	๓	๐.๑๑	๐.๘๙	๐.๔๔๘
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๕๑๗	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๔.๘๖๑	๑๙๓			
บุคคโลปรัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๔๒๕	๓	๐.๑๔	๐.๗๘	๐.๕๐๘
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๖๗๑	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๐๙๖	๑๙๓			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๑๙๘	๓	๐.๐๗	๐.๙๔	๐.๔๒๑
	ภายในกลุ่ม	๑๓.๓๑๒	๑๙๐	๐.๐๗		
	รวม	๑๓.๕๑๐	๑๙๓			

จากตารางที่ ๔. ๑๑ พบว่าพระภิกษุที่มีพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปบุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($f=0.๙๔$ $sig=0.๔๑๒$) ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพระภิกษุที่มีพรรษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปบุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งพระสังฆาธิการต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔. ๑๒ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ **จำแนกตามตำแหน่งพระสังฆาธิการ**

(n = ๑๙๔)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ธัมมัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๔๓	๓	๐.๐๑	๐.๐๗	๐.๙๗๔
	ภายในกลุ่ม	๓๖.๖๙๗	๑๙๐	๐.๑๙		
	รวม	๓๖.๗๔๐	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๕๒๙	๓	๐.๑๘	๑.๑๖	๐.๓๒๘
	ภายในกลุ่ม	๒๘.๙๘๓	๑๙๐	๐.๑๕		
	รวม	๒๙.๕๑๒	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๖๓๘	๓	๐.๒๑	๑.๖๕	๐.๑๗๙
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๕๐๖	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๕.๑๔๔	๑๙๓			
มัตตัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	๓.๑๔๙	๓	๑.๐๕	๖.๒๐**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๓๒.๑๔๖	๑๙๐	๐.๑๗		
	รวม	๓๕.๒๙๕	๑๙๓			
กาลัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๗๐	๓	๐.๐๒	๐.๑๖	๐.๙๒๔
	ภายในกลุ่ม	๒๗.๘๑๔	๑๙๐	๐.๑๕		
	รวม	๒๗.๘๘๔	๑๙๓			
ปริสัณญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๕๐๖	๓	๐.๑๗	๑.๓๒	๐.๒๗๑
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๓๕๕	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๔.๘๖๑	๑๙๓			
บุคคลโรปรัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	๑.๗๕๘	๓	๐.๕๙	๓.๓๔*	๐.๐๒๐
	ภายในกลุ่ม	๓๓.๓๓๘	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๐๙๖	๑๙๓			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๔๔๙	๓	๐.๑๕	๒.๑๘	๐.๐๙๒
	ภายในกลุ่ม	๑๓.๐๖๑	๑๙๐	๐.๐๗		
	รวม	๑๓.๕๑๐	๑๙๓			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔. ๑๒ พบว่าพระภิกษุที่มีตำแหน่งพระสังฆาธิการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน($f=2.18$ sig= 0.092) ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพระภิกษุที่มีตำแหน่งพระสังฆาธิการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ในด้านมัตตัญญูตา และด้านบุคคลโรปรัญญูตา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ในด้านมัตตัญญูตา และด้านบุคคลโรปรัญญูตา ดังรายละเอียดที่แสดง ในตารางที่ ๔.๑๓-๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด
จำแนกตามกลุ่มตำแหน่งพระสังฆาธิการ ด้านมัตตัญญูตา(LSD)

(n = ๑๙๔)

กลุ่ม ตำแหน่ง พระสังฆาธิการ	$\bar{X}$	กลุ่ม ตำแหน่งพระสังฆาธิการ			
		เจ้าคณะอำเภอ/ รองเจ้าคณะอำเภอ/ เจ้าคณะตำบล	เจ้าอาวาส	รองเจ้าอาวาส/ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส	พระลูกวัด
		๔.๒๕	๔.๑๔	๔.๓๙	๔.๔๑
เจ้าคณะอำเภอ/ รองเจ้าคณะอำเภอ/ เจ้าคณะตำบล	๔.๒๕	-	.๑๑	-.๑๔	-.๑๖
เจ้าอาวาส	๔.๑๔	-	-	-.๒๕*	-.๒๗*
รองอาวาส/ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส	๔.๓๙	-	-	-	-.๐๒*
พระลูกวัด	๔.๔๑	-	-	-	-

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งพระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาส มีความคิดเห็นน้อยกว่ารองเจ้าอาวาส/ผู้ช่วยเจ้าอาวาส และพระลูกวัด ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งพระสังฆาธิการ ระดับรองเจ้าอาวาส/ผู้ช่วยเจ้าอาวาสมีความคิดเห็นน้อยกว่าระดับพระลูกวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด
จำแนกตามกลุ่มตำแหน่งพระสังฆาธิการ ด้านบุคคลโรปรัญญตา (LSD)

(n = ๑๙๔)

กลุ่ม ตำแหน่ง พระสังฆาธิการ	$\bar{X}$	กลุ่ม ตำแหน่งพระสังฆาธิการ			
		เจ้าคณะอำเภอ/รอง เจ้าคณะอำเภอ/ เจ้าคณะตำบล	เจ้าอาวาส	รองเจ้าอาวาส/ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส	พระลูกวัด
		๔.๒๕	๔.๒๕	๔.๓๕	๔.๓๖
เจ้าคณะอำเภอ/ รองเจ้าคณะอำเภอ/ เจ้าคณะตำบล	๔.๒๕	-	.๐๐	-.๑๘	-.๒๐
เจ้าอาวาส	๔.๒๕	-	-	-.๑๘*	-.๒๐*
รองเจ้าอาวาส/ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส	๔.๓๕	-	-	-	-.๐๒
พระลูกวัด	๔.๓๖	-	-	-	-

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งพระสังฆาธิการ ระดับ
เจ้าอาวาส มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบุคคลโรปรัญญตา น้อยกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่ง
พระสังฆาธิการ ระดับรองเจ้าอาวาส/ผู้ช่วยเจ้าอาวาส และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งพระ
สังฆาธิการ ระดับพระลูกวัด มีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งพระสังฆาธิการ
ระดับระดับเจ้าอาวาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสายสามัญต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔. ๑๕ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ **จำแนกตามวุฒิการศึกษาสายสามัญ**
(n = ๑๙๔)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ธัมมัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๗๑	๒	๐.๐๔	๐.๑๘	๐.๘๓๑
	ภายในกลุ่ม	๓๖.๖๖๙	๑๙๑	๐.๑๙		
	รวม	๓๖.๗๔๐	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๒๖	๒	๐.๐๑	๐.๐๘	๐.๙๒๐
	ภายในกลุ่ม	๒๙.๔๘๖	๑๙๑	๐.๑๕		
	รวม	๒๙.๕๑๒	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๑๘๔	๒	๐.๐๙	๐.๗๐	๐.๔๙๖
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๙๖๑	๑๙๑	๐.๑๓		
	รวม	๒๕.๑๔๕	๑๙๓			
มัตตัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๔๕๖	๒	๐.๒๓	๑.๒๕	๐.๒๘๙
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๘๔๐	๑๙๑	๐.๒๘		
	รวม	๓๕.๒๙๕	๑๙๓			
กาลัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๕๕๕	๒	๐.๒๘	๓.๓๑*	๐.๐๔๖
	ภายในกลุ่ม	๒๗.๐๒๕	๑๙๑	๐.๑๔		
	รวม	๒๗.๕๘๐	๑๙๓			
ปริสัณญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๑๓๒	๒	๐.๐๗	๐.๕๑	๐.๖๐๑
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๗๒๙	๑๙๑	๐.๑๓		
	รวม	๒๔.๘๖๑	๑๙๓			
บุคคโลปรัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๑๓	๒	๐.๕๐	๒.๘๔	๐.๐๖๑
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๐๘๓	๑๙๑	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๐๙๖	๑๙๓			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๒๒๕	๒	๐.๑๑	๑.๖๒	๐.๒๐๑
	ภายในกลุ่ม	๑๓.๒๘๕	๑๙๑	๐.๐๗		
	รวม	๑๓.๕๑๐	๑๙๓			

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔. ๑๕ พบว่าพระภิกษุที่มีวุฒิการศึกษาสายสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($f=๑.๖๒$ $sig=๐.๒๐๑$) ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพระภิกษุที่มีวุฒิการศึกษาสายสามัญแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในด้านกาลัญญตา ส่วนด้านอื่นๆมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ในด้านกาลัญญตา ดังรายละเอียดที่แสดง ในตารางที่ ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด
จำแนกตามกลุ่มวุฒิการศึกษาสายสามัญ ด้านกาลัญญูตา (LSD)

(n = ๑๙๔)

กลุ่ม วุฒิการศึกษา สายสามัญ	$\bar{X}$	กลุ่ม วุฒิการศึกษาสายสามัญ		
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		๔.๒๓	๔.๑๓	๓.๙๐
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๔.๒๓	-	.๑๐	.๓๓*
ปริญญาตรี	๔.๑๓	-	-	.๒๓*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๙๐	-	-	-

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ ระดับต่ำกว่า
ปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกาลัญญูตา มากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษา
สามัญ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ ระดับปริญญาตรี
มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๕ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาแผนธรรมต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔. ๑๗ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ **จำแนกตามวุฒิการศึกษาแผนธรรม**

(n = ๑๙๔)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ธัมมัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๓๑๙	๓	๐.๑๐๖	๐.๕๕	๐.๖๔๕
	ภายในกลุ่ม	๓๖.๔๒๑	๑๙๐	๐.๑๙๒		
	รวม	๓๖.๗๔๐	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๓๓	๓	๐.๕๑๑	๓.๔๗*	๐.๐๑๗
	ภายในกลุ่ม	๒๗.๙๗๘	๑๙๐	๐.๑๔๗		
	รวม	๒๙.๕๑๑	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๓๐๗	๓	๐.๑๐๒	๐.๗๘	๐.๕๐๔
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๘๓๗	๑๙๐	๐.๑๓๑		
	รวม	๒๕.๑๔๕	๑๙๓			
มัตตัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๒๙๘	๓	๐.๐๙๙	๐.๕๔	๐.๖๕๖
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๙๙๘	๑๙๐	๐.๑๘๔		
	รวม	๓๕.๒๙๕	๑๙๓			
กาลัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๒๒๓	๓	๐.๐๑๗	๐.๕๑	๐.๖๗๖
	ภายในกลุ่ม	๒๗.๖๘๗	๑๙๐	๐.๑๔๖		
	รวม	๒๗.๙๑๐	๑๙๓			
ปริสัณญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๕๗	๓	๐.๐๑๙	๐.๑๔	๐.๙๓๓
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๘๐๔	๑๙๐	๐.๑๓๑		
	รวม	๒๔.๘๖๑	๑๙๓			
บุคคลโรปรัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๓๘๔	๓	๐.๑๒๘	๐.๗๐	๐.๕๕๒
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๗๑๑	๑๙๐	๐.๑๘๓		
	รวม	๓๕.๐๙๖	๑๙๓			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๐๑๐	๓	๐.๐๐๓	๐.๐๔	๐.๙๘๗
	ภายในกลุ่ม	๑๓.๕๐๐	๑๙๐	๐.๐๗๑		
	รวม	๑๓.๕๑๐	๑๙๓			

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔. ๑๗ พบว่าพระภิกษุที่มีวุฒิการศึกษาแผนธรรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($f=0.04$ $sig=0.837$) ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพระภิกษุที่มีวุฒิการศึกษาแผนธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านอัตถัญญตา ส่วนด้านอื่นๆมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ในด้านอัตถัญญตา ดังรายละเอียดที่แสดง ในตารางที่ ๔.๑๘

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด
จำแนกตามกลุ่มวุฒิการศึกษาแผนกธรรม ด้านอัตถิยญาติ (LSD)

(n = ๑๙๔)

กลุ่ม วุฒิ การศึกษา แผนกธรรม	$\bar{X}$	กลุ่ม วุฒิการศึกษาแผนกธรรม			
		นักธรรมชั้นตรี ๔.๔๔	นักธรรมชั้นโท ๔.๓๑	นักธรรมชั้นเอก ๔.๒๑	ไม่มีวุฒิ ๔.๓๓
นักธรรมชั้นตรี	๔.๔๔	-	.๑๓	.๒๓*	.๑๑
นักธรรมชั้นโท	๔.๓๑	-	-	.๑๐	-.๐๒
นักธรรมชั้นเอก	๔.๒๑	-	-	-	-.๑๒
ไม่มีวุฒิ	๔.๓๓	-	-	-	-

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาแผนกธรรม ระดับ
นักธรรมชั้นตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านอัตถิยญาติ มากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิ
การศึกษาแผนกธรรม ระดับนักธรรมชั้นเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๖ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาแผนกบาลีต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔. ๑๙ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ **จำแนกตามวุฒิการศึกษาแผนกบาลี**

(n = ๑๙๔)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ธัมมัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๘๙๖	๓	๐.๓๐	๑.๕๘	๐.๑๙๕
	ภายในกลุ่ม	๓๕.๘๔๔	๑๙๐	๐.๑๙		
	รวม	๓๖.๘๔๐	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๒๐๖	๓	๐.๐๗	๐.๔๕	๐.๗๒๑
	ภายในกลุ่ม	๒๙.๓๐๕	๑๙๐	๐.๑๕		
	รวม	๒๙.๕๑๒	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๒๒๑	๓	๐.๐๗	๐.๕๖	๐.๖๔๑
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๙๒๔	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๕.๑๔๕	๑๙๓			
มัตตัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๒๘๘	๓	๐.๑๐	๐.๕๒	๐.๖๖๘
	ภายในกลุ่ม	๓๕.๐๐๗	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๒๙๕	๑๙๓			
กาลัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๔๔๒	๓	๐.๑๕	๑.๐๒	๐.๓๘๕
	ภายในกลุ่ม	๒๗.๔๖๘	๑๙๐	๐.๑๔		
	รวม	๒๗.๙๑๐	๑๙๓			
ปริสัณญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๘๗	๓	๐.๐๓	๐.๒๒	๐.๘๘๑
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๗๗๔	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๔.๘๖๑	๑๙๓			
บุคคลโรปรัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๖๕	๓	๐.๐๒	๐.๑๒	๐.๙๔๙
	ภายในกลุ่ม	๕๕.๐๓๐	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๕๕.๐๖๙	๑๙๓			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๐๘๐	๓	๐.๐๓	๐.๓๘	๐.๗๗๐
	ภายในกลุ่ม	๑๓.๔๓๐	๑๙๐	๐.๐๗		
	รวม	๑๓.๕๑๐	๑๙๓			

จากตารางที่ ๔. ๑๙ พบว่าพระภิกษุที่มีวุฒิการศึกษาแผนกบาลีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($f=0.38$ $sig=0.570$) ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพระภิกษุที่มีวุฒิการศึกษาแผนกบาลีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๗ พระสงฆ์ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่พระสังฆาธิการต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔. ๒๐ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ **จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่พระสังฆาธิการ**

(n = ๑๙๔)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ธัมมัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๔๘๕	๓	๐.๑๖	๐.๘๕	๐.๔๗๐
	ภายในกลุ่ม	๓๖.๒๕๕	๑๙๐	๐.๑๙		
	รวม	๓๖.๗๔๐	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๒๕๕	๓	๐.๐๙	๐.๕๕	๐.๖๔๗
	ภายในกลุ่ม	๒๙.๒๕๖	๑๙๐	๐.๑๕		
	รวม	๒๙.๕๑๒	๑๙๓			
อรรถัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๘๕	๓	๐.๐๓	๐.๒๒	๐.๘๘๖
	ภายในกลุ่ม	๒๕.๐๖๐	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๕.๑๔๕	๑๙๓			
มัตตัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๓๑๗	๓	๐.๑๒	๐.๖๗	๐.๕๗๐
	ภายในกลุ่ม	๓๔.๙๒๔	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๒๔๑	๑๙๓			
กาลัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๑๑๒	๓	๐.๐๔	๐.๒๖	๐.๘๕๗
	ภายในกลุ่ม	๒๗.๗๙๘	๑๙๐	๐.๑๕		
	รวม	๒๗.๙๑๐	๑๙๓			
ปริสัณญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๓๕	๓	๐.๐๑	๐.๐๙	๐.๙๖๖
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๘๒๖	๑๙๐	๐.๑๓		
	รวม	๒๔.๘๖๑	๑๙๓			
บุคคลโรปรัญญตา	ระหว่างกลุ่ม	.๐๖๓	๓	๐.๐๒	๐.๑๑	๐.๙๕๒
	ภายในกลุ่ม	๓๕.๐๓๓	๑๙๐	๐.๑๘		
	รวม	๓๕.๐๙๖	๑๙๓			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๐๓๐	๓	๐.๐๑	๐.๑๔	๐.๙๓๗
	ภายในกลุ่ม	๑๓.๔๘๐	๑๙๐	๐.๐๗		
	รวม	๑๓.๕๑๐	๑๙๓			

จากตารางที่ ๔. ๒๐ พบว่าพระภิกษุที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่พระสังฆาธิการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($f=0.14$ sig= 0.937) ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพระภิกษุที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่พระสังฆาธิการแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน

๔.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

๑.ภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านธัมมัญญตา

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสังฆาธิการบางรูปยังหาสาเหตุของการทำงานยังไม่พบ ๒. บางครั้งเชื่อมั่นในการทำงานของตนเองสูง ๓. เมื่อเกิดข้อผิดพลาดแล้วทำให้งานเกิดความเสียหายและเสียเวลาแก้ไข เพราะไม่หลักการ	๑. พระสังฆาธิการควรหาหลักนโยบายทำความเข้าใจกับคณะสงฆ์ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นพระภิกษุหรือสามเณร เพราะการทำงานทุกอย่างย่อมมีอุปสรรคหรือความไม่แน่นอนของเวลาอาจจะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของปัญหาดังนั้นการทำงานไม่ควรยึดเวลาเป็นเกณฑ์

๒.ภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านอัตถัญญตา

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสังฆาธิการยังขาดเหตุผลในการปฏิบัติงานยึดติดอยู่กับรูปแบบเดิมในการบริหารงาน ๒. พระสังฆาธิการถือว่าสิ่งที่เคยปฏิบัติมาแล้วแต่ไม่ค่อยแก้ไขหรือพัฒนาตนเอง ทำให้งานของพุทธศาสนาไม่เดินหน้า	๑. พระสังฆาธิการควรมีประชุมคณะสงฆ์ การสัมมนาหรืออบรมเพื่อสร้างแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆในการบริหารงานคณะสงฆ์ให้ดีขึ้นแล้วเปรียบเทียบการทำงานจากความคิดเดิมกับแนวคิดใหม่ว่าสิ่งไหนให้ผลมากกว่ากันหรือผลออกมาแล้วเหมือนหรือต่างกันมากน้อยเพียงใด

๓.ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
ด้านอัตตัญญูตา

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสังฆาธิการบางรูปวางตัวเองไม่ถูกต้อง หรือใช้อำนาจอยู่เหนือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดช่องว่างระหว่างผู้นำกับผู้ตามใช้อำนาจมากกว่าใช้พระคุณ	๑. พระสังฆาธิการควรวางตนให้เป็นที่ยอมรับของพระภิกษุสามเณรให้โอกาสแก่พระภิกษุสามเณรที่มีความสามารถช่วยงานคณะสงฆ์ ว่าการที่เราเข้ามาอยู่ในที่นี่ได้ก็เพราะศรัทธา ควรที่จะสร้างประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมให้มากและวางตัวให้เหมาะสม

๔. ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
ด้านมัตตัญญูตา

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสังฆาธิการไม่รู้จักความสามารถของตนที่จะนำองค์กรสงฆ์ไปทางใด ไม่ควรยึดติดความคิดของของตนเองเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่มีความสามารถแสดงคิดที่จะนำพาคณะสงฆ์เป้าหมายและสร้างความศรัทธาในองค์กรพระพุทธศาสนา	๑. พระสังฆาธิการควรตระหนักและปฏิบัติตามพระธรรมวินัย และควบคู่ไปกับทางโลก เช่น แนวพระราชดำริสของพระเจ้าอยู่หัวในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบอย่างที่ดีต่อคณะสงฆ์และชุมชน

๕.ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
ด้านกาลัญญูตา

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสังฆาธิการไม่ให้ความสำคัญในการบริหารงานคณะสงฆ์เท่าที่ควร ๒. พระสังฆาธิการมีความล่าช้าในการบริหารงานทำให้เสียเวลาไม่ทันต่อเหตุการณ์	๑. เวลาเป็นเรื่องสำคัญของการทำงาน พระสังฆาธิการควรคำนึงถึงประโยชน์ของคณะสงฆ์ ไม่ใช่จะเอาแต่ประโยชน์ตนเป็นใหญ่

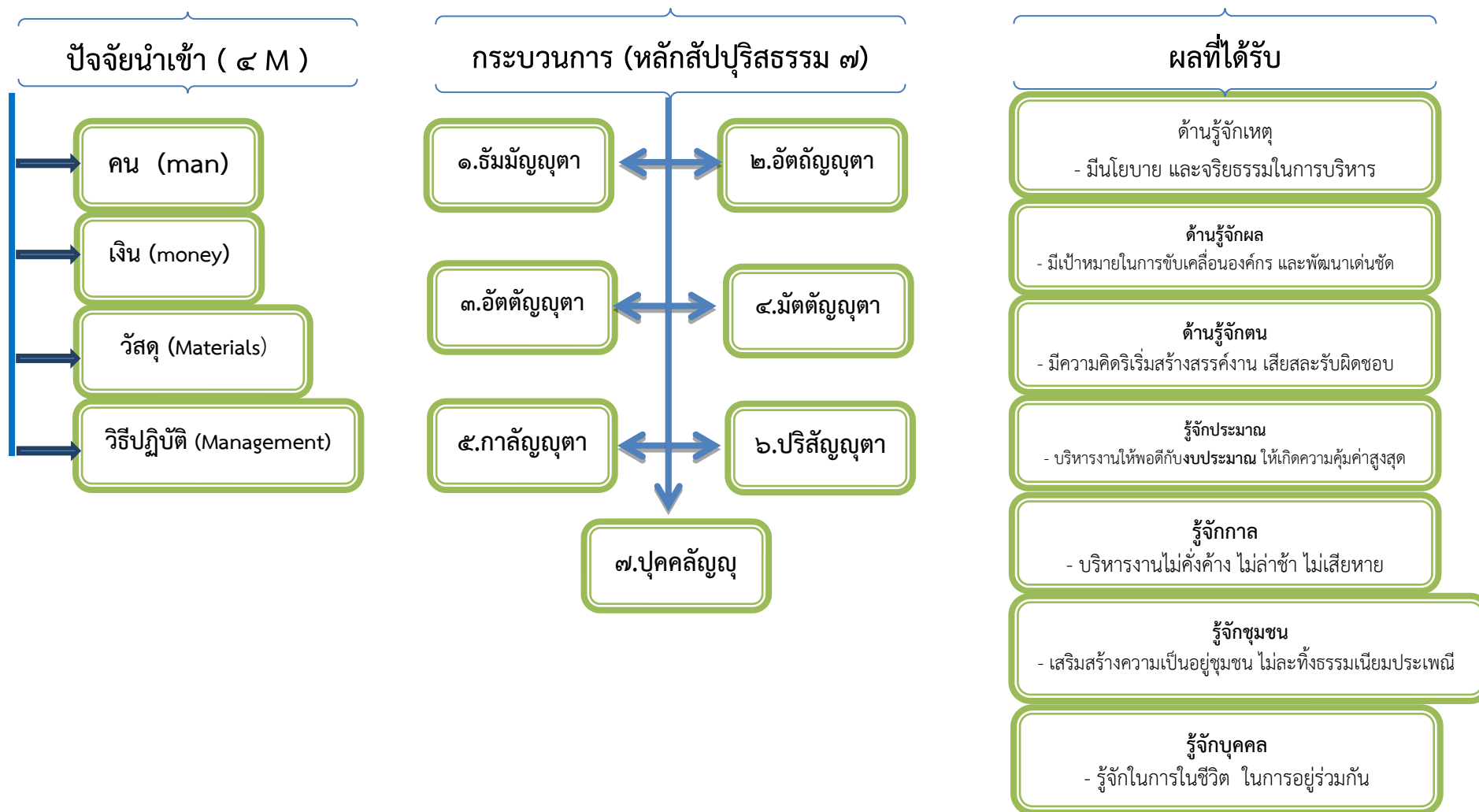
๖.ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
ด้านปริสัญญุตตา

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสังฆาธิการยังเข้าไม่ถึงชุมชนเท่าที่ควร เนื่องจากขาดความรู้ความสามารถในการบริหาร มวลชน ๒. พระสังฆาธิการและคณะสงฆ์ต้องสร้าง บุคลากรให้เข้าถึงมวลชนในทุกด้าน ให้ความรู้ ด้วยหลักการและเหตุผล	๑. พระสังฆาธิการควรมีการออกเผยแผ่ธรรมะ พบปะประชาชนจัดการปฏิบัติธรรม หรือสร้าง กิจกรรมให้มีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิด ความสามัคคี

๗. ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
ด้านบุคคลโปธิปริญญุตตา

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสังฆาธิการมีปัญหาเกี่ยวกับตัวบุคลากร ในการดำเนินงานของคณะสงฆ์ มีข้อจำกัดที่จะ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อชุมชน	๑. พระสังฆาธิการควรที่จะจัดให้พระสงฆ์สามเณร ให้มีการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรมนำความรู้ ความสามารถให้ชุมชนเห็นพระพุทธานุภาพเป็น ต้นแบบในการดำเนินชีวิต

๔.๕ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัยภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

แผนภาพที่ ๔.๕ ภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

จากแผนภาพที่ ๔.๕ การศึกษาวิจัย ผู้วิจัยสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเป็นแบบ อินพุต ประมวลผล และเอาท์พุท (Input Process Output : IPO) ดังนี้

ปัจจัยนำเข้า(Input) ผู้วิจัยนำหลักการบริหาร ๔ M คือ ๑. คน (Man) ๒. เงิน (Money) ๓. วัสดุ (Materials) และ ๔. วิธีปฏิบัติ(Management)เป็นปัจจัยนำเข้า

กระบวนการ (Process) ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ จ.เปริยานุ ว่า หลักสัปปุริสธรรม ๗ หมายถึง ธรรมของสัตบุรุษ ธรรมของคนดีบุคคลที่มีคุณธรรมประจำใจ โดยยึดเอาหลักสัปปุริสธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต บุคคลที่ยึดเอาหลักสัปปุริสธรรม เป็นธรรมประจำใจยังได้ชื่อว่าเป็นผู้ดี เพราะเป็นผู้มีเหตุผลมีผลในการปฏิบัติตน เมื่อบุคคลรู้จักเหตุผลแล้ว การปฏิบัติตนก็เพียบพร้อมด้วยความดี คือ รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาล รู้จักชุมชน รู้จักบุคคล แล้วบุคคลนั้นเป็นคนดี คือ สัตบุรุษในทางพระพุทธศาสนาถือว่าเป็นคนดี เพราะเป็นผู้รักสงบ รักความเที่ยงธรรม รู้จักหน้าที่ของตน รู้จักกาลเทศะ มีเหตุผลมีผลในการทำงาน โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ปกครองคนอื่น จะสามารถบริหารงานได้อย่างราบรื่น มาเป็นกระบวนการหลักในการศึกษาวิจัย พร้อมกับการศึกษาเอกสารและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม นำข้อมูลที่ได้มาทำเครื่องมือเพื่อการวิจัย โดยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

ผลที่ได้รับ (Out put) ตามที่บุคลากรมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ๗ ด้าน คือ ๑) ธัมมัญญตา ๒) อตถัญญตา ๓) เป็นอิตถัญญตา ๔) มัตถัญญตา ๕) เป็นกาลัญญตา ๖) เป็นปริสสัญญตา และ ๗) เป็นบุคคลปโรปรัญญ สิ่งเหล่านี้เป็นผลสำเร็จของภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของเจ้าอาวาสในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

- **ด้านรู้จักเหตุ** คือ เจ้าอาวาสมีการปฏิบัติ หรือดำเนินงานตามนโยบายที่สอดคล้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมอย่างชัดเจน สามารถทำให้งานให้บรรลุดังเป้าหมาย และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

- **ด้านรู้จักผล** คือ พระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาสมีการพัฒนาตนมากขึ้น องค์กรมีการพัฒนาที่เด่นชัด เห็นเป็นรูปธรรม และสู่ความสำเร็จ

- **ด้านรู้จักตน** คือ บุพระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาสมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เนื่องาน ทำให้การดำเนินแต่ละโครงการออกมามีประสิทธิภาพ

- **ด้านรู้จักประมาณ** คือ พระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาสได้มีการทำตามแบบแผนพัฒนาทางการบริหารวัดและทรัพยากรท้องถิ่นที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบุคลากรมีการนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับงาน และชีวิตประจำวัน

- **ด้านรู้จักกาล** คือ พระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาส มีแบบอย่างที่ดีในการแก้ไขปัญหาให้ทันต่อเหตุการณ์ และทันต่อเวลาที่เหมาะสม ทำให้งานเป็นไปตามระบบแบบแผนที่วางไว้ บุคลากรทำงานได้ง่ายขึ้น ไม่สะสมงาน ไม่คั่งค้าง ก่อให้เกิดความเสียหาย
- **ด้านรู้จักชุมชน** คือ พระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาส เข้าถึงผู้บริหารได้ง่าย หากมีปัญหสามารถปรึกษาผู้บริหารได้ทันท่วงที บุคลากรมีมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- **ด้านรู้จักบุคคล** คือ บุคลากรได้นำความรู้ ความสามารถของตนออกมาปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่ผู้บริหารได้มอบหมาย ทำให้งานมีความก้าวหน้า เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างดี